A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített kilencedik tanács)

2024. március 20.*

„Közös kül- és biztonságpolitika – A belarusz helyzetre és Belarusznak az Ukrajna elleni orosz agresszióban való részvételére tekintettel hozott korlátozó intézkedések – A pénzeszközök befagyasztása – Olyan személyek, szervezetek és szervek jegyzéke, akikre, illetve amelyekre a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztása alkalmazandó – A felperes nevének a jegyzékekbe való felvétele és az azokban való további szerepeltetése – A Lukasenko-rezsim támogatása – Pénzügyi támogatás – Állami tulajdonban lévő vállalkozás – A civil társadalom elnyomása – Mérlegelési hiba”

A T-115/22. sz. ügyben,

a **Belshyna AAT** (székhelye: Babrujszk [Belarusz], képviselik: N. Tuominen és L. Engelen ügyvédek)

felperes

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: A. Boggio-Tomasaz és A. Antoniadis, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített kilencedik tanács),

tagjai: S. Papasavvas elnök, L. Truchot, H. Kanninen (előadó), R. Frendo és T. Perišin bírák,

hivatalvezető: I. Kurme tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára,

tekintettel a 2023. június 21-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: angol.

Ítéletet[1]

1 Az EUMSZ 263. cikken alapuló keresetében a felperes először is a fehéroroszországi helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2012/642/KKBP határozat végrehajtásáról szóló, 2021. december 2-i (KKBP) 2021/2125 tanácsi végrehajtási határozat (HL 2021. L 430. I., 16. o.), valamint a Fehéroroszországra vonatkozó korlátozó intézkedésekről szóló 765/2006/EK rendelet 8a. cikke (1) bekezdésének végrehajtásáról szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2124 tanácsi végrehajtási rendelet (HL 2021. L 430. I., 1. o.) (a továbbiakban együtt: eredeti jogi aktusok) megsemmisítését, másodszor a belarusz helyzetre és Belarusznak az Ukrajna elleni orosz agresszióban való részvételére tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2012/642/KKBP határozat módosításáról szóló, 2023. február 24-i (KKBP) 2023/421 tanácsi határozat (HL 2023. L 61., 41. o.), valamint a belarusz helyzetre és Belarusznak az Ukrajna elleni orosz agresszióban való részvételére tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló 765/2006/EK rendelet 8a. cikkének végrehajtásáról szóló, 2023. február 24-i (EU) 2023/419 tanácsi végrehajtási rendelet (HL 2023. L 61., 20. o.; helyesbítések: HL 2023. L 71., 42. o.; HL 2023. L 90., 65. o.) (a továbbiakban együtt: fenntartásról szóló jogi aktusok) megsemmisítését kéri, amennyiben e jogi aktusok őt érintik.

A jogvita előzményei és a kereset előterjesztését követő tényállás

2 A felperes gumiabroncsokat gyártó, Babrujszkban (Belarusz) székhellyel rendelkező vállalkozás.

3 A jelen ügy az Európai Unió által 2004 óta a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tekintetében Belaruszban fennálló helyzet miatt elfogadott korlátozó intézkedések keretébe illeszkedik.

4 Az Európai Unió Tanácsa 2006. május 18-án az [EUMSZ 75. cikk és az EUMSZ 215. cikk] alapján elfogadta a Lukasenko elnökkel és egyes fehérorosz tisztviselőkkel szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 765/2006/EK rendeletet (HL 2006. L 134., 1. o.), amelynek a címe helyébe a 2011. június 20-i 588/2011/EU tanácsi rendelet (HL 2011. L 161., 1. o.) 1. cikkének (1) bekezdése alapján „A 2006. május 18-i 765/2006/EK tanácsi rendelet a Fehéroroszországra vonatkozó korlátozó intézkedésekről” cím lépett.

5 2012. október 15-én a Tanács az EUSZ 29. cikk alapján elfogadta a Fehéroroszországgal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2012/642/KKBP határozatot (HL 2012. L 285., 1. o.).

6 A 2012/642 határozat 4. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja, valamint a 2012. november 6-i 1014/2012/EU tanácsi rendelettel (HL 2012. L 307., 1. o.) módosított 765/2006 rendelet 2. cikkének (4) és (5) bekezdése szerint – az utóbbi rendelkezés az előbbire utal – be kell fagyasztani a többek között az alábbiak tulajdonában lévő, birtokolt vagy ellenőrzött valamennyi pénzeszközt és gazdasági erőforrást: azon személyek, szervezetek vagy szervek, akik vagy amelyek felelősek az emberi jogok súlyos megsértéséért vagy a civil társadalom és a demokratikus ellenzék elnyomásáért, illetve akik, illetve amelyek tevékenysége egyéb módon súlyosan károsítja a demokráciát és a jogállamiságot Belaruszban, valamint olyan természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek, akik vagy amelyek többek között támogatják a Lukasenko-rezsimet.

[1] A jelen ítéletnek csak azok a pontjai kerülnek ismertetésre, amelyek közzétételét a Törvényszék hasznosnak tartja.

7 A Tanács 2021. december 2-án elfogadta az eredeti jogi aktusokat. E rendelkezések (4) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy „[a] fehéroroszországi helyzet súlyosságára tekintettel [tizenhét] személyt és [tizenegy] szervezetet kell felvenni a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó természetes és jogi személyek, szervezetek és szervek jegyzékébe”.

8 Az eredeti jogi aktusok felvették a felperes nevét a 2012/642 határozat 3. cikkének (1) bekezdésében és 4. cikkének (1) bekezdésében említett természetes és jogi személyeknek, szervezeteknek és szerveknek az említett határozat mellékletében szereplő listájának 26. sorába, valamint a 765/2006 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében említett természetes és jogi személyek, szervezetek és szervek említett rendelet I. mellékletében szereplő jegyzéke B. táblázatának 26. sorába (a továbbiakban együttesen: vitatott jegyzékek).

9 Az eredeti jogi aktusokba a Tanács a felperest illetően felvette az azonosító információkat: „[n]év: Open Joint Stock Company Belshina »Belshina«”, „[c]ím: Cím: 4 Minskoe Shosse St., Bobruisk, 213824 Belarus”, „[c]égbejegyzés ideje: 1994.1.10.”, „[c]égjegyzékszám: 700016217”, „[h]onlap: http://www.belshinajsc.by/”, és a korlátozó intézkedések felperessel szembeni elfogadását a következő indokokkal igazolta:

„A [felperes] Belarusz egyik vezető állami tulajdonú vállalata, jelentős gumiabroncs-gyártó. Ennek megfelelően a [Lukasenko]-rezsim egyik jelentős bevételi forrása. A belarusz állam közvetlenül részesedik a [felperes] nyereségéből. Ennélfogva a [felperes] a [Lukasenko]-rezsim támogatója.

A [felperes] azon alkalmazottait elbocsátották, akik a 2020-as belarusz elnökválasztást követően tüntettek és sztrájkba léptek. A [felperest] ezért felelősség terheli a civil társadalom elnyomásáért.”

10 2021. december 3-i levelében a Tanács tájékoztatta a felperest, hogy nevét felvették a vitatott jegyzékekbe.

11 2021. december 30-i levelében a felperes a nevének a vitatott jegyzékekbe való felvételét alátámasztó információkhoz és bizonyítékokhoz való hozzáférést, valamint e jegyzékbe vétel felülvizsgálatát kérte a Tanácstól.

12 2022. január 14-i levelében a Tanács közölte a felperessel azokat a dokumentumokat, amelyek a nevének a vitatott jegyzékekbe való felvételéről való döntéshez felhasznált bizonyítékokat tartalmazzák, és kijelentette, hogy a későbbiekben tájékoztatja a felülvizsgálati kérelem alapján tett intézkedésekről.

13 2022. február 24-én a Tanács elfogadta a 2012/642 határozat módosításáról szóló (KKBP) 2022/307 határozatot (HL 2022. L 46., 97. o.) és a 765/2006 rendelet 8a. cikkének végrehajtásáról szóló (EU) 2022/300 végrehajtási rendeletet (HL 2022. L 46., 3. o.; a továbbiakban: 2022. február 24-i jogi aktusok), amelyekkel lényegében az eredeti jogi aktusokban szereplőkkel azonos indokok alapján tartotta fenn a felperes nevét a vitatott jegyzékekben.

14 2022. december 21-i levelében a Tanács az említett levélhez csatolt dokumentum alapján közölte a felperessel a korlátozó intézkedések vele szembeni meghosszabbítására irányuló szándékát.

15 2023. január 20-i levelében a felperes azt válaszolta, hogy a Tanács által közölt dokumentum nem igazolja nevének a vitatott listákon való fenntartását.

16 2023. február 24-én a Tanács elfogadta a fenntartásról szóló jogi aktusokat, amelyekkel a 2022. február 24-i jogi aktusokban szereplőkkel azonos indokok alapján fenntartotta a felperes nevét a vitatott jegyzékeken.

17 2023. február 27-i levelében a Tanács jelezte, hogy a 2023. január 20-i levélben szereplő észrevételek nem kérdőjelezik meg azon értékelését, amely szerint fenn kell tartani a felperes nevét a vitatott jegyzékekben.

A felek kérelmei

18 A keresetlevélnek a Törvényszék eljárási szabályzatának 86. cikke alapján történő kiigazítását követően a felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg az őt érintő részükben az eredeti jogi aktusokat és a fenntartásról szóló jogi aktusokat;

– a Tanácsot kötelezze a költségek viselésére;

– utasítsa el a Tanács arra irányuló másodlagos kérelmét, hogy a Törvényszék rendelje el a 2021/2125 végrehajtási határozat felperest érintő joghatásainak a 2021/2124 végrehajtási rendelet részleges megsemmisítésének hatályosulásáig való fenntartását.

19 A Tanács azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére;

– másodlagosan, abban az esetben, ha a Törvényszék megsemmisítené a felperessel szemben elfogadott korlátozó intézkedéseket, rendelje el a 2021/2125 határozat joghatásainak a 2021/2124 végrehajtási rendelet részleges megsemmisítésének hatályosulásáig való fenntartását.

A jogkérdésről

[omissis]

A fenntartásról szóló jogi aktusok részleges megsemmisítése iránti kérelemről

84 Kiigazítási beadványában a felperes a fenntartásról szóló jogi aktusoknak az őt érintő részükben történő megsemmisítését kéri.

85 A kiigazítási beadványra vonatkozó észrevételeiben a Tanács azt állítja, hogy a fenntartásról szóló jogi aktusok részleges megsemmisítése iránti kérelem elfogadható, és azt mint megalapozatlant el kell utasítani.

A keresetlevél kiigazításának elfogadhatóságáról

86 Tekintettel arra, hogy a keresetek elfogadhatósága hivatalból vizsgálandó, és a keresetlevél kiigazítása esetén meg kell vizsgálni, hogy az eljárási szabályzat 86. cikkének (1) bekezdésében előírt feltételek teljesülnek-e (lásd ebben az értelemben: 2018. december 14-i Hamász kontra Tanács ítélet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, 139–145. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) a Törvényszék e tekintetben kérdést intézett a felekhez a tárgyaláson.

87 A Törvényszék kérdéseire válaszolva mind a felperes, mind a Tanács azt állította, hogy az a tény, hogy a felperes a jelen ügy keretében nem módosította kereseti kérelmeit annak érdekében, hogy a 2022. február 24-i jogi aktusok rá vonatkozó részének megsemmisítését kérje, nem lehet hatással a keresetlevélnek a fenntartásról szóló jogi aktusok részleges megsemmisítésére irányuló kiigazításának elfogadhatóságára.

88 Álláspontjuk alátámasztása érdekében a felek arra hivatkoznak, hogy a 2018. december 14-i Hamász kontra Tanács ítélet (T-400/10 RENV, EU:T:2018:966) 141. és 142. pontjából, valamint a 2021. november 24-i LTTE kontra Tanács ítélet (T-160/19, nem tették közzé, EU:T:2021:817) 90. és 96. pontjából eredő tanulságok nem ültethetők át a jelen ügyre. Azt állítják, hogy az ezen ítéletek alapjául szolgáló ügyek az Unió által a terrorizmus leküzdésére vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról szóló, 2001. december 27-i 2001/931/KKBP tanácsi közös álláspont (HL 2001. L 344., 93. o.; magyar nyelvű különkiadás 18. fejezet, 1. kötet, 217. o.) alapján hozott korlátozó intézkedésekre vonatkoztak, amelynek keretében a korlátozó intézkedésekkel érintett személyek és szervezetek jegyzékét tartalmazó jogi aktusokat a Tanács által végzett időszakos felülvizsgálat során hatályon kívül helyezték, és azok helyébe új jogi aktusok lépnek, míg a Fehéroroszországra vonatkozó korlátozó intézkedések keretében a vitatott listák időszakos felülvizsgálata a 2012/642 határozat és a 765/2006 rendelet alkalmazási időszakát vagy mellékleteit módosító jogi aktusok formáját ölti. A Tanács azt is állította, hogy a fenntartásról szóló jogi aktusok megsemmisítése iránti kérelem elfogadhatóságának megállapítása megfelel a pergazdaságosság céljának.

89 Emlékeztetni kell arra, hogy az eljárási szabályzat 86. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a megsemmisíteni kért jogi aktus helyébe azonos tárgyú másik jogi aktus lép, vagy azt módosítja, a felperes az eljárás szóbeli szakaszának befejezését, illetve a Törvényszék azon határozatát megelőzően, hogy az eljárás szóbeli szakaszának mellőzésével határozzon, ezen új körülmény figyelembevétele érdekében kiigazíthatja a keresetlevelet.

90 A jelen ügyben először is meg kell jegyezni, hogy mind az eredeti jogi aktusok, mind pedig a fenntartásról szóló jogi aktusok célja – a felperest érintő részükben – a felperessel szemben olyan egyedi korlátozó intézkedések előírása, amelyek a 2012/642 határozat 4. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja, valamint a 765/2006 rendelet 2. cikkének (4) és (5) bekezdése alapján a felperes valamennyi pénzeszközének és gazdasági forrásának a befagyasztásából állnak.

91 Másodszor, amint arra a felek helyesen rámutattak, a Fehéroroszországgal szembeni korlátozó intézkedéseket bevezető rendszer keretében az egyedi korlátozó intézkedések a 2012/642 határozat és a 765/2006 rendelet mellékleteiben szereplő, a vitatott jegyzékekben szereplő személyek, szervezetek vagy szervek nevének jegyzékbe vételének formáját öltik.

92 Ebben az összefüggésben az eredeti jogi aktusok módosították a 2012/642 határozat és a 765/2006 rendelet mellékleteit annak érdekében, hogy felvegyék többek között a felperes nevét a vitatott jegyzékekbe. A fenntartásról szóló jogi aktusokat illetően meg kell állapítani egyrészt, hogy

a 2023/421 határozat 2024. február 28-ig meghosszabbította a 2012/642 határozat alkalmazhatóságát, amelynek a 2021/2125 végrehajtási határozattal módosított I. melléklete említi a felperes nevét, másrészt pedig, hogy a 2023/419 végrehajtási rendelet módosította a 765/2006 rendelet I. mellékletét, de legalábbis hallgatólagosan fenntartotta a felperes nevének az említett mellékletbe való felvételét. Következésképpen a fenntartásról szóló jogi aktusokat úgy kell tekinteni, mint amelyek az eljárási szabályzat 86. cikkének (1) bekezdése értelmében módosították az eredeti jogi aktusokat.

93 Ebből következik, hogy az eljárási szabályzat 86. cikke mögött meghúzódó pergazdaságossági célnak megfelelően (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 13-i Almaz-Antey kontra Tanács ítélet, T-515/15, nem tették közzé, EU:T:2018:545, 43. és 44. pont), mivel a felperes az eredeti jogi aktusok megsemmisítését kérte a keresetlevélben, a jelen eljárás keretében jogosan igazította ki a keresetlevelet annak érdekében, hogy a fenntartásról szóló jogi aktusok megsemmisítését is kérje, még akkor is, ha korábban nem igazította ki a keresetlevelet a 2022. február 24-i jogi aktusok megsemmisítése iránti kérelemhez.

94 Meg kell tehát állapítani, hogy a keresetlevél kiigazítása iránti kérelem elfogadható.

[omissis]

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített kilencedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék megsemmisíti a fehéroroszországi helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2012/642/KKBP határozat végrehajtásáról szóló, 2021. december 2-i (KKBP) 2021/2125 tanácsi végrehajtási határozatot, a Fehéroroszországra vonatkozó korlátozó intézkedésekről szóló 765/2006/EK rendelet 8a. cikke (1) bekezdésének végrehajtásáról szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2124 tanácsi végrehajtási rendeletet, a belarusz helyzetre és Belarusznak az Ukrajna elleni orosz agresszióban való részvételére tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2012/642/KKBP határozat módosításáról szóló, 2023. február 24-i (KKBP) 2023/421 tanácsi határozatot, valamint a belarusz helyzetre és Belarusznak az Ukrajna elleni orosz agresszióban való részvételére tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló 765/2006/EK rendelet 8a. cikkének végrehajtásáról szóló, 2023. február 24-i (EU) 2023/419 tanácsi végrehajtási rendeletet, amennyiben e jogi aktusok a Belshyna AAT-t érintik.

2) A Törvényszék az Európai Unió Tanácsát kötelezi a költségek viselésére.

Papasavvas Truchot Kanninen

Frendo Perišin

Kihirdetve Luxembourgban, a 2024. március 20-i nyilvános ülésen.

Aláírások